

Huvudmannen och rektorn för
Skandinaviska skolan i Hamburg
info@skanskol.de

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Skandinaviska skolan i Hamburg

Tillsyn i Skandinaviska skolan i Hamburg

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomförde tillsyn i Skandinaviska skolan i Hamburg under hösten 2011. Skolan besöktes den 25–27 oktober 2011 och tillsyn gjordes av skolans verksamhet i förskoleklass och årskurs 1–5 samt av kompletterande svensk undervisning. I grundskolan gjordes en fördjupad studie av undervisningen i svenska och av kompletterande svensk undervisning.

Skandinaviska skolan i Hamburg når goda resultat i sitt arbete både avseende kunskapsresultat och värdegrundsarbete. Skolans lärare och ledning är engagerade och förtrogna med skolans samlade verksamhet och resultat. Verksamheten är liten till sin omfattning vilket underlättar överblick men trots detta behöver kvalitetsarbetet bli mera systematiskt och rektors ansvar för skolans utveckling förtydligas. Skolan har ett gott och nära samarbete med elevernas föräldrar som upplever att de får god information om skolans verksamhet och sina barns utveckling. Huvudmannen är väl förtrogen med skolans arbete och resultat.

Beslut

Skolinspektionen har i tillsynen i Skandinaviska skolan i Hamburg identifierat följande brister som ska åtgärdas.

- Lärarna ska ge alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.
- Rektors pedagogiska ledarskap och skolans kvalitetsarbete behöver utvecklas.
- Huvudmannen behöver se till att elever undervisas av personal med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Huvudmannen ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och senast tre månader efter datum för beslut redovisa dessa åtgärder till Skolinspektionen i Linköping på följande adress skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Skolan har redovisat måluppfyllelsen för årskurs 3 i matematik, svenska och svenska som andraspråk för 2010 och i samtliga ämnen för årskurs 5 för åren 2008–2010. Skolan har även redovisat resultat från de nationella ämnesproven i matematik och svenska för årskurs 3 från 2011.

Samtliga elever i årskurs 3 och 5 har nått de nationella målen och alla elever har nått kravnivån för de olika delproven i såväl matematik som svenska år 2011. Eleverna har resultat som ligger mycket nära den maximala poängen för de flesta delprov i båda ämnena.

Skolan har ett gott arbetsklimat. Eleverna är ansvarstagande för sina studier, studiemiljön och i samspelet med kamrater.

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Lärarna ska ge alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt utifrån utbildningens mål.

Motivering:

Av skollagen framkommer att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt utifrån utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

I grundskolan arbetar lärarna ämnesövergripande och samverkar för att stödja läsutvecklingen. I detta arbete bör dock skolan ge eleverna bättre förutsättningar för läsning av olika typer av texter i såväl svenska som i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. Vid tillsynsbesöket fanns inte i tillräcklig grad tillgång till texter inom naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. Tillgången till texter för att stödja en strukturerad undervisning i läsning av skönlitterära texter var inte heller tillräcklig. Detta försvårar också lärarnas möjlighet att ge elever som lätt når kunskapskraven ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Läsundervisningen i *kompletterande svensk undervisning* utgår till stor del från de böcker som eleverna själva väljer i skolans bibliotek och som de läser hemma. Endast i mindre grad sker strukturerad läsundervisning under lärares ledning. Detta innebär att ett alltför stort ansvar för läsundervisningen läggs på elever och föräldrar och att skolan inte i tillräcklig grad tar ansvar för att följa upp kvaliteten på läsundervisningen.

Författning:

3 kap. 3 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektors pedagogiska ledarskap och skolans kvalitetsarbete behöver utvecklas.

Motivering:

Av förordning om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar framgår att rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Av läroplan för grundskolan m.m. 2011 framkommer vidare att rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Skolans rektor tillträdde sin tjänst vid höstterminens början och var tidigare lärare i skolan. Rektorstjänsten utgör 25 procent av en heltidsanställning, resterande tid är lärartjänst. Rektorn är inte ansvarig för skolans ekonomi och har ett gott administrativt stöd. Arbetet med kvalitetsfrågor och hur verksamheten ska förbättras och utvecklas kommer dock ibland i skymundan. Detta beror till viss del på att rektorn undervisat då vikarier saknats men också om att rutiner för klassrumsbesök och ledningsansvar ännu inte utvecklats. Att byta perspektiv från kollega till chef är en uppgift som inte alltid är lätt och även om det inte råder någon tvekan om ledarskapet behöver huvudmannens se till att det pedagogiska ledarskapet och ansvaret för kvalitetsarbete utvecklas. Undervisningen i kompletterande svensk undervisning leds inte och följs inte upp av rektorn.

Författning:

15 § förordning om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar (1994:519)

Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Personalkompetens**Bedömning:**

Huvudmannen behöver se till att elever undervisas av personal med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Motivering:

Av förordningen om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar framgår att lärare ska ha en utbildning som är avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.

Undervisning i kompletterande svensk undervisning sker i två grupper av elever. En av elevgrupperna undervisas av en lärare som saknar lärarutbildning. I grundskolans årskurs 3–5 undervisas eleverna av en lärare som inte har utbildning i ämnet svenska, trots att behörig lärare i ämnet finns att tillgå i skolan.

Författning:

21 § förordning om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar (1994:519)

Bakgrund

Beskrivning av Skandinaviska skolan i Hamburg

Skandinaviska skolan i Hamburg ligger i stadsdelen Harvestehude mitt i Hamburg. Nära skolan finns en stor park, Innocentiaparken. Huvudman för skolan är Svenska Klubben i Hamburg och både klubben och skolan har funnits i nästan 100 år. Klubbens skolkommitté beslutar om ärenden som rör skolan och har tät kontakt med skolan via ordföranden. Skolans rektor ansvarar för den pedagogiska ledningen och skolans dagliga drift. Rektorn har en heltidsanställning i skolan varav 25 procent är avsatt för rektorsfunktionen och resterande 75 procent till undervisning. För administrativa uppgifter och ekonomi finns en assistent.

Skolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–5 samt kompletterande svensk undervisning. I skolan bedrivs även fritidsverksamhet. Antalet elever i skolan är litet och de arbetar tillsammans i olika åldersblandade undervisningsgrupper beroende på ämne.

Skolan erbjuder undervisning till barn från Sverige, Danmark, Finland och Norge. Vid tidpunkten för tillsynen fanns 24 elever i skolan och för 10 av dessa erhöll skolan statsbidrag från Skolverket.

I förskoleklassen och grundskolan undervisar sex lärare. Verksamheten är fördelad på tre grupper, förskoleklass, årskurs 1–2 och årskurs 3–5. För kompletterande svensk undervisning finns två lärare.

I ärendet slutlig handläggning har deltagit enhetschef Gunnar Olausson, utredare Lena Stadler och Sofia Lindstrand samt avdelningsjurist Carin Holtz.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Ewa Hallberg
Undervisningsråd/Föredragande

För kännedom:

Skolverket
Svenska skolors utlandsförening (SUF)

Bilaga: Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn av alla huvudmän och skolor. I denna tillsyn ingår även svenska skolor i utlandet som erhåller statsbidrag. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för elever att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen.

Tillsynen är inriktad mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen och enskild elevs rätt. Skolinspektionen utgår i bedömningarna från verksamheternas måluppfyllelse när det gäller kunskapsresultat och värdegrundsarbete.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena.

Varje skola/huvudman får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Beskrivningarna och bedömningarna i beslutet grundas på de dokument som huvudman och skola lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Företrädare för huvudmannen ges möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister eller förbättringsområden har huvudman och rektor ansvar för att åtgärder vidtas och huvudmannen ska redovisa till skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning).